

Kontroverzní rozhodnutí Evropského soudního dvora týkající se minimálních mezd zahraničních pracovníků

Klára Kavanová

Abstrakt:

Rozsudek, který vynesl Evropský soudní dvůr ve čtvrtek 3. dubna pobouřil evropské odbory. Týká se totiž práva členských států Unie určovat minimální mzdu zahraničním pracovníkům na jejich území. Podle Euobserver.com označují odbory toto rozhodnutí jako „pobídku k sociálnímu dumpingu“ a s rozsudkem nejsou spokojeni ani evropští levicoví politici a organizace.

***

Příčinou pobouření evropských odborových svazů se stal rozsudek, který Evropský soudní dvůr vynesl ve sporu mezi polským subdodavatelem německé stavební firmy Objekt und Bauregie a spolkovou zemí Dolní Sasko. Polský subdodavatel totiž platil svým (polským) zaměstnancům pouze 46.5 % minimální mzdy, která je stanovena vládou Dolního Saska. Když tento fakt vyšel najevo, zemská vláda ihned zrušila kontrakt s touto firmou, která se podílela na stavbě nové věznice v Göttingen-Rosdorfu. Firmě byla následně udělena pokuta, proti které se odvolala a případ se tak dostal až k Evropskému soudnímu dvoru. Soud tak v tomto sporu rozhodl ve prospěch firmy na základě jejího práva na svobodu podnikání, které představuje jeden ze základních principů vnitřního evropského trhu. Soud dále dospěl k názoru, že dohoda o kolektivních mzdách spolkové země Dolní Sasko nebyla oprávněná, neboť omezuje právo na svobodné poskytování služeb. Soud upřednostnil právo na nakládání s vlastním majetkem před právem členských zemí určovat minimální mzdu pracovníků, a to i přesto, že zde existuje směrnice s pravidly pro vysílání pracovníků do zahraničí (Směrnice 96/71/ES).

Tento evropský dokument (96/71/ES) stanovuje podmínky, které musí firmy respektovat, pokud vysílají své pracovníky do zahraničí. Vysílající firma musí respektovat legislativu v oblasti maximální délky pracovní doby, minimální délky dovolené, minimální mzdy, pravidla ohledně bezpečnosti a ochrany při práci, a to vše dle podmínek země, do které pracovníky vysílá. Rozsudek je přijímán o to hůře odborovými organizacemi a levicovými politiky, neboť se jedná již o druhé rozhodnutí, které vybízí k sociálnímu dumpingu. V prosinci 2007 stejný soud rozhodl ve prospěch lotyšské firmy, která ve Švédsku stavěla školy, avšak s lotyšskými zaměstnanci za lotyšské mzdy. Švédské odbory s tímto nesouhlasily, zablokovaly stavbu, a případ se tak dostal k Evropskému soudnímu dvoru. Ten však rozhodl v neprospěch odborářů a opět s odůvodněním, že se jedná o

porušení práva o volném poskytování služeb. V obou případech tak soud upřednostnil právo volného pohybu kapitálu před zabezpečením spravedlivého výdělků pro pracovníky.

Co tedy rozhodnutí soudu znamená v praxi? Rozsudek legalizuje právo zahraničních firem zaměstnávat své pracovníky za mzdy obvyklé v jejich zemi. Tento fakt může mít velký dopad na trh práce ve starých členských zemích Evropské unie a to hned ze dvou úhlů pohledu. Podle odborářů tyto zahraniční firmy „vezmou práci“ místním firmám, neboť jsou levnější, anebo se budou místní firmy muset přizpůsobit konkurenci na trhu, což však sníží mzdy místním pracovníkům. Největší britská odborová organizace Unite již ve svém prohlášení uvedla, že takovýto rozsudek může vnést nestabilitu do sektoru průmyslu a stavebnictví a může tak ve své podstatě ohrozit práce na hlavních projektech v infrastruktuře, včetně výstavby londýnského olympijského areálu.

Wanja Lundby-Wedin, šéfka švédské odborové konfederace zase poukazuje na fakt, že Evropská unie by měla zlepšovat životní podmínky obyvatel a nikoli je snižovat. Dále dodává, že toto rozhodnutí může přispět ke xenofobii vůči zahraničním pracovníkům, jakož i vést k požadavkům na uzavření hranic či pracovního trhu. Rozhodnutí podkopává úsilí odborových organizací ve starých členských zemích, které mnoho let bojovaly za současné pracovní podmínky.

Sociální dumping představuje nepřijatelné snižování nákladů na pracovní sílu dosažené především obcházením příslušné právní úpravy a snižováním pracovněprávních standardů. I Česko má zkušenosti se sociálním dumpingem, na mysli přichází především postavení ukrajinských pracovníků na českém pracovním trhu. Ale sociální dumping se týká i pracovníků z jiných členských zemí EU, nejen „imigrantů z východu“. V minulém roce například vyšlo najevo, že mladoboleslavská Škoda Auto skrze subkontraktorskou firmu zaměstnávala polské dělníky za odlišných (horších) podmínek než české dělníky. K nápravě došlo až poté, co se situací začal zabývat inspektorát práce a kancelář ombudsmana. Subkontraktorské firmě hrozila pokuta až 2 miliony korun, která však nakonec nemusela být udělena, neboť firma spolupracovala a vše uvedla do pořádku. Kdyby se však firma odvolala a její žádost by skončila u Evropského soudního dvora, mohla situace polských dělníků ve Škoda Auto být i nadále horší než dělníků českých, a to vše s posvěcením soudu.

Klára Kavanová vystudovala demografii a sociální geografii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Tématem jejího zájmu je mezinárodní migrace, především pak environmentální migrace, které se věnuje i v rámci svého doktorského studia sociální geografie.

Článek vznikl v rámci projektu "Czech Made?" Multikulturního centra Praha za podpory Evropské komise.

Literatura a zdroje:

Euroobserver (4.4.2008) „EU trade unions condemn court for minimum wage ruling“, dostupné na <http://euobserver.com/9/25920/?rk=1>

Veřejný ochránce práv (2007) „Dodržování pracovních podmínek polských dělníků“, dostupné na <http://www.ochrance.cz/dokumenty/dokument.php?back=/cinnost/index.php&doc=1096>

Rozsudek C-346/06 (2008), dostupné na <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-346/06>

Definice Sociálního dumpingu, dostupné na

<http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=2052934&als%5Bnm%5D=2052903>